

Η ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ ΤΟΥ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ»

Ωά πέρε με τα μεσιέων...

ΠΟΙΟΣ ΉΤΑΝ Ο ΜΠΟΥΑΛΩ;

Τήν 1 τοῦ περασμένου Νοεμβρίου έωρτάστηκε ἡ τριακοσαετήρις ἀπὸ τῆς γεννήσεως τοῦ διασήμου Γάλλου ποιητοῦ Μπουαλώ. Ο Νικόλαος Μπουαλώ ήταν τὸ ένδεκατο παιδί ἐνός γραφέως τῆς γαλλικῆς αὐλῆς καὶ γεννήθηκε στὰ 1636. Ο πατέρας του εἶχε κάνει γι' αὐτὸ τὴν προφητεία, διτὶ ὁ γυιός του «δὲν θὰ ἔλεγε ποτὲ κανένα». Ο Μπουαλώ ὅμως τὸν διέψευσε ἐκδίδοντας τὸ 1660 τὶς πρώτες του σάτυρες.

Ο Μπουαλώ ύπηρξε ἔξαιρετικὰ ἔντιμος ὡς ἄνθρωπος, μὰ κι' ὡς ποιητής ἥταν ἄψογος. Πολὺ λίγοι ποιηταὶ χειρίστηκαν μὲ τὴν τέχνη του τῇ γαλλικῇ γλώσσᾳ, ἡ δποία χρωστάει σ' αὐτὸν πολλές βελτιώσεις. Ο Μπουαλώ δὲν εἶχε τὴν στιχουργικὴ εύκολία τοῦ Μολλιέρου, ἀλλὰ οἱ στῖχοι του ἦθελε νὰ εἰνε ἀνεπίληπτοι, ὅπως καὶ ἡ ζωὴ του.

Ἐτσι, σ' αὐτές τὶς ποιητικὲς ἀρχές βασιζόμενος, συνέθεσε μετὰ τὶς καυστικὲς σάτυρές του, τὰ «Ἐπιγράμματά» του ποὺ εἰνε πιὸ σοθαρά. Ο Μπουαλώ εἶχε πολλοὺς ἔχθροὺς φιλολόγους, μὰ στὸ μανιώδη ἀγῶνα του ἐναντίον τοῦ κακοῦ γούστου τῆς ἐποχῆς του, εἶχε τὴν ἰσχυρὴ ύποστήριξι τοῦ βασιλέως τῆς Γαλλίας. Αὐτὴ ἡ ύποστήριξις ἥταν τόση ὥστε δὲ Λουδοβίκος 14ος τοῦ ἔκοψε 2000 λιθρῶν ἔπιχορήγησι, ἀντὶ νὰ τὸν φυλακίσῃ στὴ Βαστίλη, δπως ἦθελαν οἱ ἔχθροὶ του. Μὰ κι' ὁ Μπουαλώ, εὐγνωμονῶντας τὸ βασιλέα, τοῦ ἀφίέρωσε ἔνα ἀπὸ τὰ ἐπιγράμματά του κ' ἔγινε ἀργότερα, μαζὶ μὲ τὸ Ρακίνα, δὲ ιστοριογράφος του. Τὸ 1683, ἔξελέγη ἀκαδημαϊκός. «Η Ποιητικὴ του Τέχνη» ποὺ ἀπόμεινε ὁ ἀθάνατος κῶδις τῆς κλασικῆς γαλλικῆς ποιησεως ἔξεδόθη στὰ 1674.

Ο Μπουαλώ ἀπέθανε στὶς 13 Μαρτίου 1711 καὶ ἀναρίθμητο πλῆθος παρακολούθησε τὴν κηδεία γιατὶ εἶχε μείνει σ' ὅλη του τὴ ζωὴ τίμιος ἄνθρωπος καὶ γιατὶ οἱ τίμιοι ἄνθρωποι δὲν στερούνται ποτὲ φίλων.

ΠΟΙΟΣ ΉΤΑΝ Ο ΕΡΑΣΜΟΣ:

Ο «Ερασμος, τοῦ ὁποίου ἔωρτάστηκε ἔφετος ἡ 400ετήρις ἀπὸ τοῦ θανάτου του, ἥταν ἔνας ἀπὸ τοὺς μεγαλύτερους φιλοσόφους τῆς Ἀναγεννήσεως. Γεννήθηκε τὸ 1467 στὸ Ρόττερνταμ καὶ τὸ πραγματικὸ του ὄνομα ἦταν Γκέερτς (Γεράρδος, υἱὸς τοῦ Γεράρδου). Ἐγκατέλειψε ὅμως τὸνομά του καὶ πήρε τὸ ψευδώνυμο Ντεζιντέριους «Ερασμους, μὲ τὸ ὁποῖο καὶ ἀπαθανατίσθηκε.

Τὸ κυριώτερο ἔργο του εἰνε τὸ «Ἐγκώμιον τῆς τρέλλας, στὸ ὁποῖο εἰρωνεύεται μὲ ἔξαιρετικὴ ἔμπνευσι ὅλες τὶς ἐκδηλώσεις τῆς ἄνθρωπίνης ἡλιθιότητος.

Τὸ ἔργο αὐτὸ, τὸ ὁποῖο εἶχε εἰκονογραφήσει δὲ μέγας ψηφιαράφος Χολμπάΐν, σημείωσε τεραστία ἐκδοτικὴ ἐπιτυχία, πρωτοφανῆ γιὰ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη, κατὰ τὴν ὁποία ἡ τυπογραφία μόλις εἶχε ἀνακαλυφθῆ.

Ο «Ερασμος ὑπῆρξε ἔνας ἀπ' τοὺς πρώτους ποὺ μελέτησαν τὴν ἀρχαία Ἑλληνικὴ γλώσσα κι' ἔγινε ἔνας ἀπὸ τοὺς περιφημοτέρους διδασκάλους της. Ο μέγας αὐτὸς φιλόσοφος ἀπέθανε τὸ 1536, σὲ ἡλικία 69 ἔτῶν.

ΠΟΙΑ ΕΙΝΕ Η ΝΗΣΟΣ ΧΑΒΑΪ:

Η Χαβαΐ εἰνε τὸ μεγαλείτερο ἀπ' τὰ νησιά τοῦ Αρχιπελάγους Σάντουϊτς, στὸν Εἰρηνικὸ Ωκεανό. Εἰνε ἔξαιρετικὰ ἡφαιστειογενῆς καὶ ἔχει ὡραῖες ἀκτές, προπάντων τῆς Κεαλακεκούα, ὅπου δὲ μέγας «Ἀγγελος ποντοπόρος κ' ἔρευνητής Κούκ δολοφονήθηκε τὸ 1799. Η γεωργία καὶ ἡ τηνοτροφία εἰνε ἔξαιρετικὰ ἀνεπτυγμένες στὴ Χαβαΐ χάρις στὶς ἔργασίες τῶν Εύρωπαίων, οἱ ὁποῖοι σιγὰ σιγὰ ἀντι-

κατέστησαν τοὺς ίθαγενεῖς τῆς νήσου Κανάκους ποὺ τοὺς ἀφάνιζαν ἡ ἀρρώστειες.

Η πρωτεύουσα τῆς παραδεισιακῆς αὐτῆς νήσου εἰνε ἡ Χονολουλού ποὺ ἔχει ὡραῖότατο λιμάνι. Η ἔκτασί της εἰνε 12.000 τετραγωνικά χλιόμετρα περίπου καὶ δὲ πληθυσμός της ἀνέρχεται σὲ 375.000 κατοίκους, ἀπὸ τοὺς ὁποίους οἱ 90.000 εἰνε λευκοί, 140.000 Ιάπωνες, 50.000 Κινέζοι, 50.000 Φιλιππίνοι καὶ 30.000 ίθαγενεῖς. Οἱ μαῦροι δὲν υπερβαίνουν μερικὲς ἑκατοντάδες.

Τὴ νῆσο Χαβαΐ τὴν κατέχουν ἀπὸ τὶς 12 Αύγούστου 1898 οἱ Αμερικανοί.

ΠΟΙΟΙ ΉΣΑΝ ΟΙ ΓΙΑΤΡΟΙ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΝΑΠΟΛΕΟΝΤΟΣ ΣΤΗΝ ΑΓΙΑ ΕΛΕΝΗ;

Ως γνωστὸν, δὲ Μέγας Ναπολέων, κατὰ τὴν διάρκεια τῆς ἔξορίας του στὴν Αγία Ελένη, ύπεφερε πολὺ ἀπὸ τὴν ἀσθένεια τοῦ ἡπατος ποὺ τὸν εἶχε προσβάλει ἀπὸ τὸν καρό ποὺ ἥταν αὐτοκράτωρ.

Οι γιατροὶ λοιπὸν ποὺ τοῦ παρείχαν τὶς φροντίδες τους στὸ νησὶ τῆς ἔξορίας ἥσαν ἐν πρώτοις δὲ Ιρλανδός Ο Μέαρα κ' ἔπειτα δὲ Κορσικανός Αντομαρσὶ ποὺ περιποιήθηκε τὸν αὐτοκράτορα ὡς τὸν θάνατό του.

ΣΕ ΠΟΙΕΣ ΠΕΡΙΣΤΑΣΕΙΣ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΦΟΡΑΜΕ ΓΑΝΤΙΑ ΚΑΙ ΣΕ ΠΟΙΕΣ ΟΧΙ;

Τὸ φόρεμα τῶν γαντιῶν γιὰ μὰ γυναῖκα εἰνε ζήτημα μόδας, δσο καὶ ζήτημα ἀνέσεως.

Στὸν περίπατο, στὸ σπόρ, στὶς ἐπισκέψεις μὰ γυναῖκα ποὺ θέλει νὰ εἰνε ἐν τάξει μὲ τοὺς τύπους φοράει γάντια.

Η σύγχρονη μόδα, σαντιθέτως, ἐπιτρέπει νὰ ἔχῃ μὰ κυρία γυμνὰ τὰ χέρια τῆς σ' ἔνα γεῦμα, στὸ χορὸ, στὸ θέατρο. Μὲ δυὸ λόγια, μὲ μεγάλη τουαλέττα ἐσπερίδος τὰ μακροὺ ἡ κοντὰ γάντια δὲν εἰνε πάντα ἀπαραίτητα.

Γιὰ τὸν ἄνδρα τὰ γάντια εἰνε ἀπαραίτητα, ὅταν κάνη ἐπισκέψεις ὅποιου εἶδους κι' ἀν εἰνε αὐτές. Δὲν φοράει δημος πιὰ γάντια οὔτε στὸ χορὸ, οὔτε στὸ θέατρο, οὔτε σ' ἔνα σαλόνι, δπου χορεύουν. Τὸ φράκο ἡ τὸ σμόκιν στὶς περιστάσεις αὐτές, δὲν ἔχει ὡς ἀπαραίτητο ἐπακόλουθο τὸ φόρεμα τῶν γαντιῶν, ἔστω καὶ λευκῶν.

ΕΙΝΕ ΑΛΗΘΕΙΑ ΠΩΣ Η ΥΑΙΝΑ ΞΕΘΑΒΕΙ ΤΑ ΠΤΩΜΑΤΑ ΓΙΑ ΝΑ ΤΑ ΦΑΗ;

Ο μέγας φυσιοδίφης Μπυφφόν ἀναφέρει κάπου μὲ ἐπιφύλαξι: «Οταν ἡ υαίνα δὲν βρίσκη λεία, ξεθάβει τὴ γῆ μὲ τὰ πόδια τῆς καὶ τραβάει κομματιαστὰ τὰ πτώματα τῶν ἄνθρωπων καὶ τῶν ζώων, τὰ δποία τρώει.

Ο φυσιοδίφης Μποατάρ πάλι, θεβαίωνε διτὶ οἱ υαίνες τρέφονται ἀποκλειστικῶς μὲ πτώματα καὶ προσθέτει: «Στὸ ἔξαιρετικό τους γοῦστο, γιὰ τὰ σάπια κρέατα, κι' ὅχι στὴ δῆθεν ἀγριότητά τους, πρέπει ν' ἀποδώσῃ κανεὶς τὴν συνθεια ποὺ ἔχουν οἱ υαίνες νὰ ξεθάβουν τὰ πτώματα, ὅταν κατορθώνουν νὰ μποῦν στὰ κακοφραγμένα νεκροταφεῖα τῶν Μουσουλμάνων».

Ο φυσιοδίφης Μπρούτσε ὅμως, δὲ μποῖος ἔζησε πολλὰ χρόνια στὴν Αθηνασινία, ποὺ θεωρεῖται πὼς ἔχει τὶς περισσότερες υαίνες τοῦ κόσμου, γράφει κατηγορηματικά: «Ἐπειτα ἀπὸ πολλές ἔρευνες, δὲν μπόρεσα ἀκόμα νὰ πιστοποίησω διτὶ ἡ υαίνα ξεθάβει τὰ πτώματα καὶ φαίνεται πὼς σα λένε σχετικῶς εἰνε μᾶλλον θρῦλος».

Τι νὰ πιστέψῃ λοιπὸν κανεὶς;